

ด้วยรักสุดอาลัย 'สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ'



แพทย์ ทางเลือก

นพ.ชูฤทธิ์ เตังโครสมณ
churitti@yahoo.com



ผมเกิดหลังวันปีใหม่ 1 วัน ความรู้สึกของผู้ที่เกิดในช่วงเทศกาลคงจะมีความรู้สึกคล้ายๆกันคือ แยกความรู้สึกพิเศษเฉพาะของวันครบรอบวันเกิดของเรากับความสุขที่มีร่วมกับผู้อื่นในช่วงเทศกาลไม่ออก คำอวยพรที่ผมได้รับมาโดยตลอดเป็นคำอวยพรแบบควบคู่ คือสวัสดีปีใหม่และสุขสันต์วันเกิดไม่เคยได้รับคำอวยพรวันเกิดที่เป็นเรื่องเป็นราวเฉพาะเจาะจงสักที และเมื่อผ่านไปนานๆ วันครบรอบวันเกิดก็จะหมดความสำคัญลงไปเหลือเพียงความสุขสดชื่นเนื่องจากเทศกาลปีใหม่เท่านั้น

หลังกลับจากการเยี่ยมบ้านและฉลองปีใหม่มากับเพื่อนเก่าที่ต่างจังหวัดในช่วงสิ้นปีวันเกิดปีนี้ ผมมีภารกิจของเทศกาลปีใหม่ที่ต้องทำมากมาย ต้องไปอวยพรวันปีใหม่ให้กับผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือหลายท่าน และไปเลี้ยงฉลองปีใหม่มายในในกลุ่มงาน แต่ช่วงแรกที่ผมได้รับในเช้าวันเกิดปีนี้เป็นคือ การสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

น้ำตาไหลออกมาโดยไม่รู้ตัวทันทีที่ได้รับข่าวเศร้า ผมแปลกใจเหมือนกันว่าน้ำตามาจากไหน เพราะในฐานะที่เป็นแพทย์ผมทำใจได้กับผู้ป่วยที่ต้องจากไป และจากการติดตามพระอาการของพระองค์ท่านมาโดยตลอด ผมได้เตรียมใจเอาไว้แล้วสำหรับเหตุการณ์ที่จะมาถึงในวันนี้ ความรู้สึกที่เป็นอยู่ในขณะนั้นเป็นความรู้สึกที่อธิบายออกมาได้ยาก เหมือนกับเวลาที่เพื่อนต่างชาติถามว่าทำไมคนไทยถึงรักพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ทั้งหลายมากมายเช่นนั้น เป็นเรื่องยากที่จะอธิบายถึงความรู้สึกศรัทธาและชื่นชมในใจลึกๆที่เรามีต่อท่านให้ผู้อื่นได้เข้าใจอย่างชัดเจน

ผมเริ่มระลึกถึงความทรงจำที่ผมมีต่อพระองค์ท่าน ผมนึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2538 เมื่อครั้งที่สมเด็จพระเจ้าสุวบรรคต ผมเคยกังวลว่าโครงการแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี หรือ

เรียกย่อๆว่า พอ.สว. ซึ่งสมเด็จพระยาได้ทรงก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2512 โดยอาสาสมัครของข้าราชการสาธารณสุข ทั้งแพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทั้งหลาย และอาสาสมัครที่สนับสนุนงานอื่นๆ ได้ออกไปบำเพ็ญประโยชน์ ทำงานสาธารณสุขเชิงรุก ให้การรักษาพยาบาลแก่ประชาชนในพื้นที่ทุรกันดาร นับเป็นกิจกรรมที่เกิดจากจิตอาสา เสียสละเพื่อผู้อื่น ผมกังวลว่าโครงการที่ดีเช่นนี้จะจบลงไปพร้อมกับการจากไปของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้มารับพระภารกิจนี้ต่อจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ผมรู้สึกดีใจมากกับการมีเสาหลักที่จะทำให้โครงการนี้ดำเนินต่อไป



ภาพที่เราเห็นจากข่าวในพระราชสำนักในช่วงกว่า 10 ปีที่ผ่านมา คือภาพที่สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เสด็จลงไปทรงงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ พอ.สว. ที่ชาวบ้านเรียกกันติดปากว่า “หมอกระเป๋าสีขาว” ด้วยความเป็นกันเอง ไม่ทรงถือพระองค์ ทรงโปรดให้เจ้าหน้าที่ พอ.สว. ร้องเพลงประจำจังหวัดถวาย ทุกครั้งที่พระองค์เสด็จทรงงานในพื้นที่ ถือเป็นการสร้างความเป็นกันเองและความสามัคคีในหมู่คณะ

นอกจากงาน พอ.สว. พระองค์ยังให้การอนุเคราะห์งานในแวดวงสาธารณสุขอีกมากมาย เช่น โครงการพัฒนาเด็กในชุมชน และโครงการสาธารณสุขมูลฐานสำหรับแม่และเด็ก กองทุนนมและอาหารเสริม และกองทุนงบฉุกเฉินเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ยากไร้ ในชุมชนแออัดให้พ้นสภาวะขาดสารอาหาร มูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย กองทุนสมเด็จย่าเพื่อพัฒนาการพยาบาล ศิริราชมูลนิธิ มูลนิธิเด็กโรคหัวใจ มูลนิธิช่วยการสาธารณสุขสมาคมพยาบาลสาธารณสุขไทย มูลนิธิเพื่อโรงพยาบาลราชานุกูล มูลนิธิสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ มูลนิธิเวชศาสตร์เขตร้อน มูลนิธิโรงพยาบาลเลิดสิน เป็นต้น

นอกจากงานทางสาธารณสุขแล้ว พระองค์ท่านยังมีพระกรณียกิจทางด้านการศึกษา การสังคมสงเคราะห์ การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการต่างประเทศอีกมากมาย

วันนั้นผมยังจำได้ว่าเจ้าหน้าที่ในกระทรวงสาธารณสุขส่วนใหญ่และประชาชนต่างแต่งชุดดำเพื่อไว้ทุกข์ให้แก่พระองค์ท่านโดยไม่จำเป็นต้องมีใครบอก บรรยากาศใน

วันนั้นเต็มไปด้วยความเศร้าโศก เสียใจ

ในช่วงหัวค่ำมีเพื่อนที่เรียนหนังสือด้วยกันโทร.มาสวัสดีปีใหม่และสุขสันต์วันเกิด เราได้พูดคุยถึงเรื่องการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ เพื่อนผมได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่าพระองค์ท่านทรงรักและห่วงใยประชาชน แม้แต่วันที่พระองค์จากไป ยังรอให้คนไทยได้มีความสุขจากการเฉลิมฉลองเทศกาลปีใหม่ให้ลุล่วงไปเสียก่อน และเมื่อเราได้ไว้ทุกข์ให้พระองค์ท่านจนครบ 100 วัน ซึ่งตรงกับวันศุกร์ที่ 11 เมษายน ก็จะทำพิธีสู่เทศกาลสงกรานต์หรือปีใหม่ไทยทันทีนั้นเป็นเวลาที่ชาวไทยทั้งหลายจะได้ออกจากหัวใจทุกข์กลับบ้านไปฉลองร่วมกับครอบครัว ช่างเป็นเรื่องบังเอิญที่น่าอัศจรรย์ยิ่งนัก เมื่อพระองค์ยังทรงพระชนม์ชีพอยู่ก็ทรงอุทิศพระองค์อย่างเต็มที่เพื่อปวงชนชาวไทย เมื่อวันที่พระองค์ท่านจากไป ยังเลือกจากไปในวันที่จะไม่ส่งผลกระทบกับเทศกาลแห่งความสุขของปวงชนชาวไทยเลย

ในฐานะที่เป็นข้าราชการสาธารณสุขคนหนึ่ง วันครบรอบวันเกิดของผมในปีนี้ ผมถือว่าผมได้รับคำอวยพรที่ยิ่งใหญ่จากการจากไปของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ พระองค์ท่านได้สอนให้ผมเข้าใจคำว่า “ข้าราชการสาธารณสุข” ที่แท้จริง “ข้าราชการ” แปลว่า ผู้รับสนองงานของพระราชอา และคำว่า “สาธารณสุข” คือเป้าหมายของการกิจที่ก่อให้เกิดความสุขบนผืนแผ่นดินไทย ทั้งความสุขของประชาชนและความสุขของผู้ให้บริการ พระองค์ท่านเป็นผู้ที่ทรงงานเพื่อสนองพระราชปณิธานขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งนำชาวไทยให้เข้าใจ

ความเป็นสาธารณสุขอย่างแท้จริง ทรงเสียสละและทำงานด้วยพระทัยอาสา ซึ่งเป็นสำนึกเบื้องต้นของชาวสาธารณสุขทุกคน

ผมอยากแบ่งปันสิ่งที่ผมได้รับจากวันเกิดในปีนี้ให้แก่ท่านผู้อ่านทุกท่าน ปัญหาที่ยากที่เกิดขึ้นภายในประเทศในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา คนไทยเราเกิดการแตกแยกทางความคิดอย่างเด่นชัดนั้น เกิดจากความคิดหรือการกระทำที่คิดถึงผลประโยชน์ตนหรือกลุ่มของตนมากกว่าผลประโยชน์ที่สังคมส่วนรวมหรือประเทศชาติจะได้รับ ทำให้ประเทศชาติของเราถูกปรามาสว่ามีการพัฒนาช้าหลังกว่าประเทศเวียดนามและลาว ผมเชื่อว่าหากเราได้เรียนรู้และได้กระทำตามแบบอย่างของพระองค์ท่าน ไม่ว่าจะเป็นจิตสำนึกสาธารณะหรือการเสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง จะทำให้ประเทศชาติของเราก้าวหน้าไปได้ไกลยิ่งกว่านี้

ขอร่วมถวายความอาลัยจากการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ของคนไทยในครั้งนี้แด่พระองค์ท่าน ผู้เป็นเสมือน “แสงหนึ่ง” ที่คุณมอย โกลิยพงษ์ ได้ประพันธ์ไว้ในบทเพลงว่า แม้พระองค์ท่านจะมีพระจริยวัตรที่เรียบง่าย เปรียบดังแสงที่ไม่มีสีและมองไม่เห็น แต่ได้ทรงงานอย่างหนักให้แก่สาธารณสุขจนเป็นที่ประจักษ์ว่าสิ่งที่พระองค์ท่านทำนั้นยิ่งใหญ่และงดงามยิ่งนัก

เธอเป็นดังแสง ที่มองไม่เห็น
แต่เมื่อส่องมาสะท้อน สิ่งที่ซ่อนเร้น
ก็เด่นชัดขึ้นทันที
เปรียบเธอกับแสง แม้ไม่มีสี
แต่เธอก็สะท้อน ความจริงให้โลกนี้
ได้พบเห็นสิ่งดีๆ งามเพียงใด